

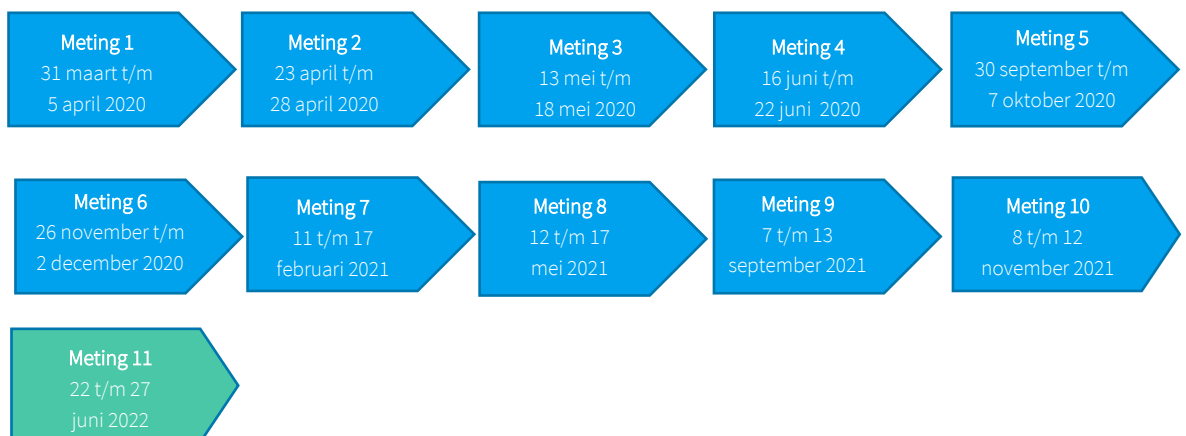
Onderzoekbeschrijving

De provincie Noord-Brabant heeft Het PON & Telos gevraagd een peiling uit te zetten onder Brabanders om de maatschappelijke effecten van het coronavirus in beeld te brengen. Met deze monitor doen we onderzoek naar de impact van de coronacrisis op Brabanders. Om gevolgen over de tijd te kunnen peilen, is deze peiling inmiddels tienmaal herhaald. In deze rapportage lees je de resultaten van de 11e meting. Aan die meting zijn ook vragen toegevoegd over de impact die de oorlog in Oekraïne en stijgende inflatie en prijzen op Brabanders heeft.

Het PON & Telos heeft, net als bij de voorgaande metingen, een onderzoek uitgezet onder de Brabantse leden van het panel PanelClix. De opzet en inhoud van de vragenlijst is afgestemd in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Brabant.

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en veiligheidsregio om de respons ten aanzien van deze kenmerken representatief te maken voor de provincie Noord-Brabant. Dit houdt in dat antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep.

Hieronder vindt u een samenvatting van de resultaten. Deze samenvatting en de volledige resultaten zijn terug te vinden in de rapportage Brabantse Monitor maatschappelijke impact coronavirus, Resultaten meting 11 (Het PON & Telos, 2022, publicatienummer 211245-01). **De 11^e meting vond plaats van 22 t/m 27 juni 2022.**

Samenvatting

1. Respons

De 11e meting vond plaats van 22 tot en met 27 juni 2022. De vragenlijst is ingevuld door 2.122 Brabanders. Met deze respons kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's¹.

2. Persoonlijke situatie

Persoonlijke gevoelens

Bij de 10^e meting, 8 t/m 12 november 2021, zagen we een trendbreuk: meer mensen dan voorheen waren bezorgd, voelden zich machteloos, gefrustreerd, gespannen/gestrest, boos, verdrietig en bang. Ten tijde van de 11^e meting (medio juni 2022) zien we weer een positieve trend ontstaan: meer mensen voelen zich rustig (55%) en blij (18%) en minder mensen voelen zich bezorgd (29%), machteloos (13%), gefrustreerd (9%), verdrietig (8%), boos (4%) en bang (3%).

Persoonlijke gevoelens – leeftijd en regio

Als we kijken naar de verschillende leeftijdsgroepen, dan zien we dat 18-44-jarigen zich meer dan anderen blij voelen en zich minder vaak bezorgd voelen. 55-plussers zijn vaker bezorgd en minder vaak gespannen/gestrest en blij.

Geen significante verschillen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

Aangedaan door de huidige situatie

We vroegen mensen in welke mate zij aangedaan zijn door de huidige situatie op een schaal van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). Gemiddeld genomen geven respondenten een 5,2 voor de mate waarin zij aangedaan zijn. Ze zijn minder aangedaan dan ten tijde van de vorige meting (5,9).

Aangedaan door de huidige situatie – leeftijd en regio

Gemiddeld genomen zijn jongeren (18-29 jaar) en ouderen (70+ jaar) het meest aangedaan door de huidige situatie (5,4). 30-39-jarigen zijn juist minder aangedaan door de huidige situatie dan gemiddeld (4,9).

Geen significante verschillen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

¹ Bij een betrouwbaarheidsinterval van 95% en 2.122 respondenten, ligt de maximale foutenmarge op 2,1%. Kijken we naar de afzonderlijke veiligheidsregio's dan geldt een maximale foutenmarge van 4,4% voor Noord, 3,1% voor Midden en West en 4,0% voor Zuidoost.

Eenzaamheid

Op het gebied van eenzaamheid zien we geen verschillen ten opzichte van de vorige meting. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat zij zich meestal niet of nooit eenzaam voelen (62%). 7% voelt zich meestal of altijd eenzaam.

Eenzaamheid – leeftijd en regio

De mate van eenzaamheid verschilt tussen leeftijdsgroepen: de groep 18-44-jarigen (circa 10% meestal of altijd eenzaam) geeft vaker dan gemiddeld aan zich eenzaam te voelen. 55-plussers geven meer dan gemiddeld aan zich vrijwel nooit eenzaam te voelen (40% tegenover 30% gemiddeld).

Respondenten uit Brabant-Noord geven vaker aan dan gemiddeld dat zij zich vrijwel altijd eenzaam voelen (3% tegenover 2% gemiddeld). In Brabant-Zuidoost voelt 8% zich meestal eenzaam.

3. Actualiteit 1: Coronacrisis

Nieuwe coronagolf

We vroegen respondenten hoe groot zij de kans achten dat er een nieuwe coronagolf komt. Drie kwart van de Brabanders acht de kans hierop (zeer) groot. Vervolgens vroegen we hen hoe aangedaan zij zijn door dit vooruitzicht. Gemiddeld geven Brabanders een 5,8 voor de mate waarin zij aangedaan zijn. Iets meer dan een kwart (26%) is hierdoor behoorlijk aangedaan: ze geven een score tussen 8 en 10. Ruim twee derde van de Brabanders (69%) acht de kans dat er nieuwe maatregelen worden aangekondigd (zeer) groot indien er een nieuwe coronagolf komt.

Nieuwe coronagolf – leeftijd en regio

Jongeren (18-29 jaar) achten de kans dat er een nieuwe coronagolf komt minder groot dan andere leeftijdsgroepen. 55-69 jarigen achten deze kans het grootst: 80% van hen acht de kans op een nieuwe coronagolf (zeer) groot. Gemiddeld genomen zijn jongeren (18-29 jaar) het meest aangedaan door het vooruitzicht van een nieuwe coronagolf: 6,1 tegenover 5,8 gemiddeld. 30-44 jarigen achten de kans op nieuwe maatregelen bij een nieuwe coronagolf het grootst; 74% acht de kans op nieuwe maatregelen (zeer) groot.

Respondenten uit Brabant-Zuidoost achten de kans het grootst dat er een nieuwe coronagolf komt. In Midden- en West-Brabant is men gemiddeld het minst aangedaan door dit vooruitzicht.

Nieuwe vaccinatiecampagne

Als er een nieuwe vaccinatiecampagne zou komen, dan zou bijna de helft (49%) zich opnieuw laten vaccineren. Iets meer dan een kwart weet het nog niet, en iets minder dan een kwart zou zich niet laten vaccineren.

Nieuwe vaccinatiecampagne – leeftijd en regio

Als we kijken naar de verschillende leeftijdsgroepen dan zien we een duidelijk verschil in de vaccinatiebereidheid bij een eventuele nieuwe vaccinatiecampagne. 18-29 jarigen geven het minst vaak aan dat zij zich (opnieuw) zouden laten vaccineren bij een vaccinatiecampagne (24%). Ook 30-44 jarigen (35%) en 45-54 jarigen (43%) geven minder vaak dan gemiddeld aan dat zij zich zouden laten vaccineren. Respondenten tussen de 55 en 69 jaar (63%) en van 70 jaar en ouder (77%) geven juist vaker dan gemiddeld aan dat zij zich (opnieuw) zouden laten vaccineren bij een nieuwe vaccinatiecampagne.

Geen significante verschillen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

Aanpak eventuele nieuwe coronagolf

We vroegen respondenten of zij vinden dat het kabinet voorbereid is op een eventuele nieuwe coronagolf. Een kwart vindt dat het kabinet goed of voldoende hierop voorbereid is, driekwart vindt echter van niet. Ook vroegen we respondenten of het kabinet een mogelijk nieuwe coronagolf op dezelfde manier zou moeten bestrijden als ze voorheen gedaan heeft. 8% vindt dat het kabinet dit op dezelfde manier zou moeten doen. 54% antwoordt 'deels hetzelfde, deels anders' en 39% vindt dat een eventuele nieuwe coronagolf anders dan voorheen aangepakt zou moeten worden.

Aanpak eventuele nieuwe coronagolf – leeftijd en regio

Respondenten tussen de 30 en 44 jaar geven vaker dan gemiddeld aan dat het kabinet slecht voorbereid is op een eventuele nieuwe coronagolf (32%). 70-plussers geven juist minder vaak aan dat het kabinet slecht is voorbereid (18%). Respondenten tussen de 18 en 54 jaar geven vaker dan gemiddeld aan dat het kabinet een eventuele nieuwe coronagolf op een andere manier zou moeten bestrijden dan voorheen (circa 46%). 55-plussers geven juist vaker aan dat een nieuwe coronagolf deels op dezelfde manier en deels op een andere manier zou moeten worden bestreden (60%).

Respondenten uit Brabant-Zuidoost geven vaker dan gemiddeld aan dat het kabinet een eventuele nieuwe coronagolf op een andere manier zou moeten bestrijden dan voorheen. In Midden- en West-Brabant geeft men juist minder vaak aan dat dit op een andere manier zou moeten.

Sectorplannen van het kabinet

In juni 2022 kondigde het kabinet het nieuwe coronaplan aan. In dit plan staat onder andere beschreven dat er meer verantwoordelijkheid komt te liggen bij de verschillende sectoren. We vroegen of respondenten vertrouwen hebben in deze sectorplannen die per branche gemaakt worden. De meeste mensen (58%) hebben hier weinig tot geen vertrouwen in hebben. 42% heeft hier wel vertrouwen in.

Sectorplannen van het kabinet – leeftijd en regio

Zowel jongeren (18-29 jaar) (47%) als ouderen (70+ jaar) (46%) geven vaker dan gemiddeld aan vertrouwen te hebben in de sectorplannen die per branche zijn gemaakt. 30-44 jarigen geven juist vaker aan geen vertrouwen te hebben in deze plannen (23%).

Respondenten

Veranderingen in werksituatie door coronacrisis

54% van de respondenten is werkzaam in een kantooromgeving (niet volledig aan huis / thuis werkend). We vroegen deze groep of zij door de coronacrisis meer thuis zijn gaan werken. Voor de grootste groep (44%) is er niets veranderd ten opzichte van de situatie voor de coronacrisis. De overige respondenten zijn meer thuis gaan werken: 18% is een kwart meer thuis gaan werken, eveneens 18% is voor de helft thuis gaan werken, 15% is voor driekwart van de werktijd thuis gaan werken en 4% werkt volledig vanuit huis.

Veranderingen in werksituatie door coronacrisis – leeftijd en regio

30-44 jarigen geven vaker dan gemiddeld aan dat zij door de coronacrisis nu (ongeveer) de helft van de tijd thuis werken (23%).

Geen significante verschillen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

4. Actualiteit 2: Oorlog in de Oekraïne

Oorlog in de Oekraïne en de rol van Nederland

Twee derde van de Brabanders (65%) maakt zich zorgen over de oorlog in Oekraïne. Daarnaast geeft 40% aan dat de oorlog ook gevolgen heeft voor hun persoonlijke leven. Wanneer we vragen naar de rol die Nederland zou moeten innemen, ontstaat een gemengd beeld. Een vijfde van de Brabanders geeft aan dat Nederland meer Oekraïense vluchtelingen moet opvangen (19%) en dat Nederland zich meer moet bemoeien met de situatie tussen Rusland en Oekraïne (18%). Een ruime meerderheid van de respondenten geeft aan dat Nederland ondanks een mogelijk gastekort geen gas moet afnemen uit Rusland (67%).

Oorlog in de Oekraïne en de rol van Nederland – leeftijd en regio

Jongeren (18-29 jaar) maken zich minder vaak zorgen over de oorlog in Oekraïne dan andere leeftijdsgroepen (54%). Ook geven zij minder vaak aan dat de oorlog in Oekraïne gevolgen heeft voor hun persoonlijke leven (32%) en geven zij minder vaak aan dat Nederland zich meer moet bemoeien met de situatie tussen Rusland en Oekraïne (10%). 70-plussers hebben wat andere opvattingen over de oorlog in Oekraïne. Zij maken zich vaker zorgen en geven ook vaker dan gemiddeld aan dat Nederland zich meer moet bemoeien met de oorlog. De groep 45-54 jarigen geven het vaakst aan dat de oorlog gevolgen heeft voor hun persoonlijke leven (46%).

Respondenten uit Brabant-Noord vinden vaker dat Nederland zich meer moet bemoeien met de situatie tussen Rusland en Oekraïne en minder vaak dat Nederland meer Oekraïense vluchtelingen op zou moeten vangen.

Rusland en de rol van Europa

Zo'n vier op de vijf Brabanders zijn van mening dat Rusland een bedreiging vormt voor de veiligheid van Europa (81%) en dat er door de oorlog in Oekraïne wereldwijd spanningen ontstaan tussen landen. Op de vraag of Europa strengere sancties aan Rusland zou moeten opleggen, zijn de meningen wat meer verdeeld; 65% is het hier mee eens en 11% is het hier niet mee eens.

Rusland en de rol van Europa – leeftijd en regio

18-44 jarigen zijn minder vaak van mening dat Rusland een bedreiging vormt voor de veiligheid van Europa (76%). Ook geeft deze groep minder vaak aan dat er door de oorlog in Oekraïne wereldwijd spanningen ontstaan tussen landen (73%). 70-plussers zijn vaker de mening aangedaan dat Rusland een bedreiging is voor de veiligheid in Europa (88%). Daarnaast geven zij, samen met 55-69 jarigen, het vaakst aan dat Europa strengere sancties op zou moeten leggen aan Rusland.

Respondenten uit Midden- en West-Brabant geven vaker aan dat Rusland een bedreiging is voor de veiligheid van Europa. In Brabant-Zuidoost vindt men minder vaak dat Europa strengere sancties aan Rusland zou moeten opleggen.

5. Actualiteit 3: Gestegen prijzen en daling koopkracht

Financiële moeilijkheden

De meerderheid van de Brabanders (59%) geeft aan dat zij enige last tot veel last hebben van de gestegen prijzen en problemen hebben om financieel rond te komen. 17% heeft hier zelfs veel last van.

Rusland en de rol van Europa – leeftijd en regio

De groep 18-29 jarigen (10% geen last) en 45-54 jarigen (23% veel last) geven vaker dan gemiddeld aan dat zij door de inflatie en gestegen prijzen problemen hebben om financieel rond te komen. Respondenten van 55 jaar en ouder geven gemiddeld minder vaak aan hier last van te hebben (13% veel last).

Compensatieregeling

Op dit moment compenseert het kabinet burgers voor de prijsstijgingen. Er is een verlaging van de energiebelasting en een accijnsverlaging op brandstof voor iedereen. Daarnaast wordt via de gemeente € 800,- gecompenseerd voor de laagste inkomens. Wat vinden Brabanders van deze regelingen? 10% van de Brabanders vindt de huidige compensatieregelingen voldoende. De helft van de Brabanders geeft aan dat kabinet alle burgers nog meer zou moeten compenseren. 38% is van mening dat alleen burgers met een laag inkomen extra moeten worden gecompenseerd.

Compensatieregeling – leeftijd en regio

Respondenten tussen de 18 en 44 jaar geven vaker dan gemiddeld aan dat het kabinet alle burgers meer moet compenseren dan beschreven staat in de huidige compensatieregeling. Respondenten van 55 jaar en ouder zijn juist vaker van mening dat het kabinet alleen burgers met een laag inkomen extra dient te compenseren.

Geen significante verschillen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

6. Vertrouwen in instanties

Vertrouwen in instanties

Hoeveel vertrouwen hebben Brabanders in de verschillende instanties? Doordat we in eerdere metingen specifiek vroegen naar vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis, is een vergelijking met eerdere metingen hier niet mogelijk. In de Europese Unie en de rijksoverheid heeft meer dan de helft van de mensen weinig of geen vertrouwen. In de gemeente heeft iets meer dan de helft redelijk tot veel vertrouwen. Ook bij het RIVM zien we een wisselend beeld: 51% heeft er redelijk tot veel vertrouwen in, 48% heeft er weinig of geen vertrouwen in.

Vertrouwen in instanties – leeftijd en regio

18-44-jarigen hebben minder vertrouwen in vrijwel alle genoemde instanties dan andere leeftijdsgroepen. Opvallend is wel dat het vertrouwen in de Europese Unie onder jongeren (18-29 jarigen) juist hoger is dan gemiddeld (64% redelijk tot veel vertrouwen). 70-plussers hebben in alle instanties meer vertrouwen dan anderen. 55-69-jarigen hebben meer vertrouwen dan gemiddeld in het RIVM, de gezondheidszorg en de GGD.

Respondenten uit Brabant-Zuidoost hebben minder vertrouwen in de Europese Unie, de Rijksoverheid, de gemeente, het RIVM en de veiligheidsregio dan gemiddeld. In Brabant-Noord heeft men juist meer vertrouwen in deze instanties, m.u.v. de Rijksoverheid.

7. Zorgen

Zorgen

Bij de vorige meting (begin september 2021) waren de zorgen van mensen verder afgenomen ten opzichte van de periode voor de zomer. We zien nu, begin november 2021, een totaal ander beeld: over 14 van de 18 genoemde items maken meer respondenten zich meer zorgen dan begin september het geval was. Over het algemeen zien we een stijging in het aantal mensen dat zich veel zorgen maakt over de genoemde items.

De meeste zorgen maken mensen zich over:

- Stijgende energieprijzen (61% veel zorgen)
- Stijgende prijzen / dalende koopkracht (57% veel zorgen)
- Woningmarktcrisis (46% veel zorgen)
- Grondstoftekorten / tekort aan producten (graan, hout) (41% veel zorgen)
- Toenemende spanningen/onrust in de samenleving (40% veel zorgen)

Zorgen – leeftijd en regio

Jongeren (18-29 jaar) maken zich vaker zorgen over hun geestelijke/mentale gezondheid, de geestelijke/mentale gezondheid van anderen, de stijgende prijzen en de woningmarktcrisis. Zij maken zich op dit moment over veel punten minder zorgen dan anderen. Dit geldt voor 17 van de 23 uitgevraagde stellingen.

70-plussers maken zich grotendeels over andere dingen zorgen dan de jongere leeftijdsgroep. Deze groep maakt zich over 21 van de 23 uitgevraagde stellingen meer zorgen dan gemiddeld. Hierbij gaat het onder andere over de eigen lichamelijke gezondheid en die van familie/vrienden, ouderen en kwetsbaren, zorg in ziekenhuizen, stijgende besmettingscijfers, de opvang van vluchtelingen en de oplopende tekorten.

Respondenten uit Midden- en West-Brabant maken zich meer zorgen over de stijgende besmettingscijfers, nieuwe varianten van het virus, nieuwe virussen in algemene zin, de gevolgen voor de economie, het dreigende voedseltekort in de wereld, de opvang van vluchtelingen en grondstoftekorten
